ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks
tijdschrift
16de jaargang
nr. 91 (1)
jan.-feb. 1985
ISSN 0772-540 X

REIZEN MET ESPERANTO

De trouwe lezers van Esperanto-Panorama zullen zeker reeds gemerkt hebben, dat het aantal diensten dat de Vlaamse Esperantobond aan zijn leden biedt, voortdurend stijgt. Eind 1983 werd gestart met een modern gestructureerde boekendienst. Sinds november van vorig jaar kunnen **alle** Esperantotijdschriften bij de Bond worden besteld (sommige zelf tegen sterk gereduceerde prijzen!). Op 1 januari zag weer een nieuwe dienst het licht: de reisdienst.

Naar congressen

Reeds lang is het de gewoonte dat organisatoren van Esperantocongressen een eigen dienst hebben die voor het logies van de congressisten zorgt. Voor de reizen naar het congres echter werden slechts uitzonderlijk mogelijkheden aangeboden. Vanaf nu kunt u voor ieder congres via de Vlaamse Esperantobond een reis boeken. Hebt u liefst een vlugge en luxueuse mogelijkheid: FEL zal u precies informeren welke vliegtuigreizen ter beschikking staan. Doet u het liefst iets goedkoper: FEL zal u vertellen hoe u per trein kunt reizen, waar u moet overstappen en hoeveel dat alles precies kost. Gaat u liever met eigen wagen? Dan weet u waarschijnlijk graag op voorhand waar u onderweg kunt overnachten. Bij FEL kunt u zonder kosten waar dan ook ter wereld een hotelkamer reserveren. En waarschijnlijk hebt u in dat geval ook graag een Europech-document? Och, als je dan toch FEL aan de lijn hebt, dan kun je het ook meteen daar bestellen!

Privé-reizen

Maar ook als u geen congresganger bent, maar liever gaat luilekkeren op de Playa de la Plata of gaat skiën in Bad Gansenstein, ook dan laat de Vlaamse Esperantobond u niet in de steek. U vertelt ons gewoon wat u wenst, en wij brengen alles voor elkaar: hotel, reis, verzekering.

Duur?

Voor al deze diensten betaalt u bij FEL

(vervolgt op blz. 3)

ESPERANTO - PANORAMA
Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.

Redactie en administratie België
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
☎ (03) 234.34.00.

Administratie Nederland
Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen
Gewoon abonnement: 120 fr. in België, 6,60 *f* in Nederland en 150 fr. of 8,25 *f* voor alle andere landen.

Steunabonnement: 240 fr. in België, 13,20 *f* in Nederland en 300 fr. of 16,50 *f* voor alle andere landen.

Vijfjarig abonnement: 480 fr. in België, 26,40 *f* in Nederland en 600 fr. of 33 *f* voor alle andere landen.

Vijfjarig steunabonnement: 880 fr. in België, 52.80 *f* in Nederland en 1 200 fr. of 66 *f* voor alle andere landen.

Levenslang abonnement: 2 800 fr. in België, 165 *f* in Nederland en 3 000 fr. of 206,25 *f* voor alle andere landen.

Levenslang steunabonnement: 6 000 fr. in België, 330 *f* in Nederland en 7 500 fr. of 412,50 *f* voor alle andere landen.

Advertenties
1/1 blz. 2850 fr.* of *f* 165
1/2 blz. 1550 fr.* of *f* 90
1/3 blz. 1200 fr.* of *f* 70
1/4 blz. 850 fr.* of *f* 50
1/8 blz. 500 fr.* of *f* 29
Kleine advertenties 15 fr.* of *f* 0,90 per woord.
Identieke advertenties in 6 opeenvolgende nummers: 5 × de prijs van 1 advertentie.
Reductie voor Esperanto-organisaties: 33 %.
Toeslag voor vergroten of verkleinen van een tekening: 300 fr. * (éénmalig).
(* + 19 % BTW)

Rekeningen
Voor België: 402-5510531-55 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.
Voor Nederland: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag.

Redacteur
Paul Peeraerts.

Verantwoordelijke uitgever
Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Esperanto-Panorama verschijnt de 1ste van iedere oneven maand.

Bijvoegsels bij Esperanto-Panorama worden slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. De kosten door het bijvoegen van het drukwerk veroorzaakt, worden gefactureerd.

Teksten voor publikatie moeten op het redactie-adres toekomen uiterlijk de 1ste van de even maand.

De redactie heeft het recht ingezonden teksten, advertenties of bijvoegsels te weigeren. In geval van discussie beslist het Bestuur van de Vlaamse Esperantobond.

Overname van artikels is vrij, op voorwaarde dat een presentexemplaar aan de redactie wordt gezonden.

ESPERANTO - PANORAMA

BONDSNIEUWS

Hartelijk dank aan onze schenkers!

Vorige stand:	*151 413*
S. De Weerd	2 000
J. Bovendeerd	500
L. Demesmaeker	200
P. de Roover	200
R. de Roover	200
S. D'Haeyer	1 200
G. Dehoux	1 000
J. Verstraeten	4 200
E. D'Hondt	15 100
A. Bombeke	1 000
C. Borremans	* 1 000
Anoniem	800
J. Thomas	1 250
Anoniem	2 750
de Clerck	200
D. Peeraerts	1 250
G. Maertens	1 250
K. Suykens	1 250
L. Peeters	1 250
R. Rotsaert	1 750
Fam. Torfs-De Leeuw	1 250
De hr. Vanderhoydonks	1 500
L. Vervecken	1 250
L. de Marré	1 250
M. Borquet	1 250
F. Van Dooren	300
L. Bulckens	1 250
J.P. VandenDaele	1 349
P. Lödör	*1 000
J. Blockmans	100
F. Mestdom	750
Nieuwe stand:	*201 032*

ALPHABET MANUEL DES SOURDS-MUETS
APPRENDS A LES AIDER
LE PRIX EST A VOTRE CONVENANCE - MERCI

HOOR HEBBEN DE HELPEN ALFABET DE HANDLEIDING DE DOOFSTOM DE PRIJS IS HEBBEN JOUW GEPASTHEID DANK-U

Uit een promotiecampagne voor het doofstommen-alfabet...

(vervolg van blz. 1)

niet meer dan in een reisbureau. Het is trouwens met een van de grootste reisbureau's van het land, de Vlaamse Toeristenbond, dat FEL meewerkt.

Zeg he, rij je mee?
U ziet het, de Vlaamse Esperantobond wil niet rijk worden: service voor onze leden, dat is ons parool. Daarom starten we ook met een dienst voor leden die het financieel wat moeilijker hebben. Zou u wel graag naar het UK in Augsburg gaan, of naar het Markola Kongreso in Brugge, maar zelfs een treinreis tegen reductietarief valt voor u nog te duur uit? Dan is er voor u onze „Zeg he, rij je mee?"-dienst. Wij zoeken voor u uit of er personen zijn die met de auto jouw richting uitgaan, en die je willen meenemen tegen 1 frank per kilometer: goedkoop, gezellig en vlug!

Twee adressen
Al deze extra service bracht met zich, dat onze kantoren aan de Frankrijklei wat te klein gingen worden. Daarom hebben we vanaf 1 januari twee adressen en twee telefoonnummers:

Vlaamse Esperantobond
Reisafdeling
Wilgstraat 25A
9440 Erembodegem
☎ (053) 77 44 97

Vlaamse Esperantobond
Alle andere diensten
Frankrijklei 140
2000 Antwerpen
☎ (03) 234 34 00

En Nederland?
En wij? horen we al de Nederlanders zeggen. Wilt u ook voor ons reizen organiseren? En kunnen ook wij bij u tegen vermindering boeken krijgen? Ja. Tegen een uniforme vergoeding van 12 gulden per jaar bent ook u lid, en dan gelden alle voordelen ook voor u. Een abonnement op Esperanto-Panorama is in die 12 gulden begrepen. U betaalt die som gewoon via uw girorekening aan de Vlaamse Esperantobond, giro 000-0265338-43, kantoor Brussel, en klaar is Kees!

Uitzending over Esperanto op BRT-televisie!
Op 22 januari om 21.10 u. zal BRT 2 een televisie-uitzending wijden aan het Esperanto. Medewerkers zijn de heer G. Maertens en mej. K. Tytgat. De uitzending zal worden herhaald op 8 februari om 21.30 u., eveneens via BRT 2.

Een uniek tijdschrift
Wist u dat er in het Esperanto een internationaal letterkundig tijdschrift bestaat, waaraan vele tientallen schrijvers en dichters uit alle delen van de wereld hun medewerking verlenen? Het heet *Fonto* (bron) en wordt uitgegeven in Brazilië, terwijl de hoofdredacteur — William Auld — in Schotland woont.
De medewerkers wonen in landen met zeer verschillende sociale en politieke structuren en u vindt in dit blad, naast vertaald werk van hoog niveau uit meer dan 30 talen, veel oorspronkelijk Esperanto-proza en -poëzie. Naast novellen en gedichten vindt u er ook belangrijke recensies, interessante artikelen en de rubriek "Niaj verkistoj sin prezentas" (Onze auteurs stellen zich voor), waarin u een korte levensbeschrijving aantreft van de desbetreffende schrijver of dichter met gegevens over diens werk en zijn/haar adres.
Het blad verschijnt 12 maal per jaar en elk nummer bevat 42 pagina's. Het is gedrukt op stevig papier en grafisch uitstekend verzorgd. Dit tijdschrift is uniek in de wereld en alleen maar mogelijk door de taal Esperanto. De abonnementsprijs bedraagt 900 frank of 45 gulden, en kan worden betaald op rekening nr. 000-0265338-43 van de Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.

Esperanto in Roeselare
De stedelijke openbare bibliotheek van Roeselare, Kerkplein 15, 8810, beschikt over een bescheiden maar toch vrij evenwichtige collectie Esperantoboeken van ongeveer 80 titels, waaronder ca. 50 romans, verhalen, poëzie, toneel; 15 basiswerken (o.a. de geschiedenis van het Esperanto, grammatica, taalkunde enz.); 5 leerboeken en cursussen voor zelfstudie; 4 verschillende woordenboeken; 4 tijdschriften.

La Jaro 1985
Een dezer dagen verschijnt "La Jaro 1985", een 160 bladzijden tellende agenda met niet alleen ruimte om allerhande afspraken en te onthouden data in te vermelden, maar bovendien met een schat aan nuttige informatie. We vinden er onder andere de hoogste bergen ter wereld, de langste rivieren, de schalen van Richter en van Beaufort, een eeuwigdurende kalender, een menstruatie-kalender, allerhande wiskundige formules, lijst van joules en calorieën in de voedingswaren, enz.
Eigenlijk kost die kalender "twee keer niets". De winkelprijs bedraagt 192 fr., maar leden van FEL betalen slechts de halve prijs. Deze som moet wel vooraf worden betaald op rekening 402-5510531-55 van de Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.

Uit Nederland bereikt ons nog steeds vrij weinig informatie. Wie doet daar wat aan? Publikatie gebeurt gratis.

Esperanto in het Kortrijkse
In het reclameblad "Atlas" dat in Kortrijk en omgeving wordt verspreid, verschijnen geregeld artikels over twee kolommen met nieuws over het Esperanto en over de Kortrijkse Esperantogroep "La Konkordo". Schrijver van die artikels is de heer Jan Hanssens, lid van de genoemde groep.

Eerste officiële Esperanto-gids in de Provincie Oost-Vlaanderen
In november 1984 behaalde René Budts (lid van de Gentse Esperantogroep «La Progreso») het officieel getuigschrift van Gids van de Provincie Oost-Vlaanderen. Hij legde hiervoor een taalexamen in het Esperanto af. In dagblad «Het Volk» verscheen daarover een uitgebreid artikel onder de titel "Wegwijs in de provincie — nu ook in het Esperanto".

Tientallen Esperantoboeken in de Gentse Stadsbibliotheek
In de Gentse Stadsbibliotheek aan de Kouter kunnen momenteel meer dan 30 Esperantoboeken ontleend worden, waaronder zowat de helft recente werken die vorig jaar op aanbeveling van de Gentse Esperantogroep «La Progreso» aangekocht werden. Daarnaast kan men ter plaatse ook de tijdschriften «Monato» en «Esperanto» inkijken.

Teksten voor het volgende nummer van Esperanto-Panorama moeten op de redactie toekomen vóór 1 februari. De publikatie gebeurt gratis.

AALST

Esperantogroep "La Pioniro" ☆

Inlichtingen: de heer E. D'Hondt, Wilgstraat 25A, 9440 Erembodegem, ☎ (053) 77.44.97.

Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de jeugdbibliotheek, Kattestraat 31 (2de verdieping).

ALKMAAR

NEA-Sekcio

Inlichtingen: mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, ☎ (02208) 4582.

Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

ALMELO

NEA-Sekcio

Inlichtingen: mevr. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.

Bijeenkomsten: de 3de woensdag op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité

Bijeenkomsten: AKKE-konversatie-bijeenkomsten elke dinsdag om 20 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste perron (oostzijde, 2b) in, daarna 1 verdieping hoger.

Inlichtingen: J.A. Hardeveld, ☎ (075) 28.70.18.

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep „La Verda Stelo", v.z.w. ☆

Inlichtingen: Iedere donderdag van 20 tot 22 u. in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140, Antwerpen. Voor dringende zaken buiten deze periode ☎ (03) 234.34.00 ✆ (kantooruren) of 440.30.92 ('s avonds).

Bijeenkomsten: hebben plaats in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140 (1ste verdieping), 2000 Antwerpen, telkens om 20 u. Het clublokaal is open vanaf 18 u.

Programma:

- 4 januari: „La hungara lingvo", voordracht door de hr. Marc vanden Bempt.
- 11 januari: INTERNATIONALE AVOND: "Kubo, serĉanta sian vojon", voordracht met dia's door de hr. Ru Bossong (Nederland).
- 18 januari: „Komparo de kvar planlingvoj", voordracht door de hr. Marc Demonty (Dilbeek).
- 21 januari (maandag): Conversatie-avond.
- 25 januari: JAARVERGADERING met viering van de jubilarissen en verkiezing van het nieuwe bestuur.
- 1 februari: „Eŭropa Esperanto-Centro kaj la komunikaj problemoj en Eŭropo", voordracht door mej. Anne Tilmont.
- 8 februari: INTERNATIONALE AVOND: „Matematiko en Antikvo", voordracht door de hr. Angelos Tsirimokos (Griekenland).
- 15 februari: Kwis door de hr. Dirk de Weerdt.
- 22 februari: „Dekstren? Maldekstren?", forumgesprek met debat.
- 1 maart: „Enkonduko pri komputiloj", voordracht door de hr. Ray Gérard, met demonstratie op IBM-personal-computer.

Recyclage is niet alleen milieu-vriendelijk
Tijdens de maand november werd voor 1000 frank oud papier bijeengespaard door de leden van LVS! In naam van FEL hartelijk dank!

Vlaamse Esperantobond

Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, ☎ (03) 234.34.00 ✆

Kantooruren: Van 9.00 tot 12.30 en van 13.30 tot 17.00 u. Op vrijdag bovendien van 19.00 tot 20.00 uur.

BERINGEN

Beringse Esperantogroep ☆

Inlichtingen: De hr. Beckers, Rozenlaan 5, bus 1, 3950 Beringen. ☎ (011) 42 10 78.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag aan de Rozenlaan 5.

BEVERWIJK

Esperanto-grupo

Bijeenkomsten: dinsdagavond eens per maand, t.h.v. mevr. N. Reinders, Zwaansmeerstraat 48, 1946 AE Beverwijk, ☎ (02510) 31079. De groep is onafhankelijk.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep ☆

Inlichtingen: De hr. Couwenberg, Helmweg 7, 8300 Knokke-Heist 1, ☎ (050) 60 55 35.

BODEGRAVEN

Stichting Esperanto bij het Onderwijs

Inlichtingen: Hollandshof 70, ☎ (01726) 12141

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco" ☆

Inlichtingen: De hr. F. Roose, St.-Claradreef 59, 8000 Brugge, ☎ (050) 33 19 81.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag in Diogenes, Schaarstraat 96.

Bruĝa Grupo Esperantista – Reĝa Societo ☆

Inlichtingen: R. Rotsaert, Visspaanstraat 97, 8000 Brugge, ☎ (050) 33.00.04.
Jeugdverantwoordelijke: André Ruysschaert, Ganzestraat 89, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten: Zaterdagmiddag in „De Wandelinghe", Baron Ruzettelaan 110, Steenbrugge.

- 19 januari: Algemene ledenvergadering.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep

Inlichtingen: De hr. Marc Demonty, Missionarissenlaan 39 b 5, 1080 Brussel, ☎ (02) 520.19.44
Bijeenkomsten: Iedere dinsdag van 18.15 tot 19.45 u.

Belga Esperantista Fervojista Asocio

Inlichtingen: de hr. de Sutter, Pijnbomenweg 4, 1180 Brussel.

Europees Esperantocentrum

Inlichtingen: Montoyerstraat 37 b 24, 1040 Brussel, ☎ (02) 513.59.95. (antwoordapparaat).

DEN HAAG

NEA-Sekcio

Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag, ☎ (070) 24.39.23.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. in het Esperantohuis, Riouwstraat 172.

TANEF (Naturamikoj-esperantistoj)

Inlichtingen: Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, ☎ (070) 66.65.47.
Bijeenkomsten: de 2de en laatste maandag om 20 u. in zaal Nigrotje, Maarseveenstraat 2.

DEVENTER

NEA-Sekcio

Inlichtingen: J.S. Douma, Rembrandtkade 177, 7412 HL Deventer, ☎ (05700) 18304.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag.

DEURNE

Arbeidersesperantisten

Inlichtingen: J. Bonte, Ruggeveldlaan 635 b 2, 2100 Deurne, ☎ (03) 324 00 11.
Bijeenkomsten: de 3de dinsdag om 20 u., kasteel Bisschoppenhof, Spanhovenstraat.

EDEGEM

Inlichtingen: de heer Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, ☎ (03) 440.30.92.

EINDHOVEN

Esperanto-Klubo Eindhoven

Inlichtingen: de heer R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, ☎ (040) 11.41.62.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag om 20 u. in Aktiviteiten- Centrum „Henriette Roelants", Corn. Dankertstraat 2.

GENT

Genta Esperanto-Grupo „La Progreso" ☆

Inlichtingen: Katja en Arpad Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9219 Gentbrugge, ☎ (091) 30.16.77.
Bijeenkomsten: iedere maand bestuursvergadering (datum wordt onderling overeengekomen) en iedere 4de vrijdag in de A.S.L.K., ingang Korte Meer, te Gent.

- dinsdag 15 januari: conversatie-avond (18.30 u. -Voilkshogeschool, Bargiekaai).
- vrijdag 25 januari: algemene ledenvergadering en bestuursverkiezing (20 u. - Peter Benoitlaan 117, Gentbrugge).
- vrijdag 22 februari: voordracht met dia's over de bekende Gentse wijk „Het Patershol" door René Budts (20 u. - zaal ASLK, Korte Meer).

GRONINGEN

NEA-Sekcio

Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen, ☎ (050) 25.98.46.

Bijeenkomsten: in het Wijkgebouw Helperkerk, Waldeck Pyrmontplein 13, ☎ (050) 26.00.49.

UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen: Coranthijnestraat 69, 9715 RG Groningen, ☎ (050) 77.59.54.

HAARLEM/HEEMSTEDE

NEA-Sekcio „Komprenado faras pacon"

Inlichtingen: G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede, ☎ (023) 28.46.02.

HASSELT

Esperanto Hasselt ☆

Inlichtingen: De hr. Marcel Aerts, Lazarijstraat 122, 3500 Hasselt. ☎ (011) 25 34 67.

Bijeenkomsten: In het Cultureel Centrum, Kunstlaan 5.

- 7 jan.: Analyse van teksten voor gevorderden.
- 21 jan.: Spreekbeurt door ex-cursisten (vrij onderwerp).
- 7 feb.: 1ste les Esperanto voor beginners.
- 11 feb.: Analyse van teksten voor gevorderden.
- 14 feb.: 2de les Esperanto voor beginners.
- 21 feb.: 3de les Esperanto voor beginners.
- 25 feb.: Spreekbeurt door ex-cursisten (vrij onderwerp).
- 28 feb.: 4de les Esperanto voor beginners.

Nieuwe snelcursus Esperanto voor beginners

Wegens het succes van voorgaande snelcursussen, werd beslist om weer met een cursus te starten. Telkens op donderdagavond, van 19.30 tot 22 uur, gedurende 10 weken, zal er les worden gegeven in het Cultureel Centrum in Hasselt. De voorziene data zijn: 7, 14, 21, 28 februari, 7, 14, 21, 28 maart, 4 en 11 april 1985. De prijs bedraagt 1000 fr., alle cursusmateriaal inbegrepen. Liefst inschrijven voor 31 januari.

Herinnering

Wie vergeten heeft zijn lidgeld voor 1985 te betalen, kan dit nog doen door het blauwe bestelformulier dat zich in dit nummer van Esperanto-Panorama bevindt, binnen te brengen of op te sturen naar de penningmeester. De betaling kan rechtstreeks of via een overschrijving gebeuren. Nog even het juiste adres: Esperanto-klubo Hasselt, bij A. Claesen, Zonnebloemstraat 7, 3610 Diepenbeek. Bankrekening BBL 335-0219254-80.

Correspondentie

Leden die wensen te corresponderen kunnen contact opnemen met A. Claesen. We beschikken over aanvragen uit Brazilië, China, Japan, Polen, Roemenië, Duitsland en de V.S.

HILVERSUM

NEA-Sekcio „Dreves Uiterdijk"

Inlichtingen: Mej. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, ☎ (035) 43.320

FLE-Sekcio

Inlichtingen: Mevr. M.Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, ☎ (035) 12.717.

KALMTHOUT

La Erikejo ☆

Inlichtingen: Mevr. Huybrechts, Rozendreef 33, 2180 Kalmthout, ☎ (03) 666.99.88.

Bijeenkomsten: de laatste donderdag in het parochiecentrum van Heide.

- donderdag 31 januari: discussie over het leven van een plaatselijke Esperantovereniging (in het Nederlands).
- donderdag 28 februari: de hr. Angelos Tsirimokos spreekt over Griekenland.

KAPELLE

Zelanda Esperanto-Grupo

Inlichtingen: Sally en Dies Krombeen, Juf-

fersweg 4 B, 4421 JB Kapelle, ☎ (01102) 1563.

KORTRIJK

La Konkordo ☆

Inlichtingen: De hr. van Biervliet, Oudenaardsesteenweg 158, 8500 Kortrijk, ☎ (056) 22.00.11.

Bijeenkomsten: elke woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan, Jeugdherberg.

LEEUWARDEN

NEA-Sekcio

Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdyk 18, 9084 AE Goutum. ☎ (058) 88.28.10.

Bijeenkomsten: donderdag om de 14 dagen om 15.00 uur in het Doopsgezind Centrum, Ruiterkwartier 173, Leeuwarden.

LEUVEN

Esperanto 2000 ☆

Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.

Bijeenkomsten: De tweede woensdag van de maand in het Nieuw conservatorium, Koning Albertlaan 52, Leuven.

- 9 januari: Luc Rijnders verklaart een aantal wiskundige problemen.
- 13 februari: Marcel Lavreysen spreekt over „La unuaj libroj por esperantistoj".

Telkens ook „parolata ĵurnalo" door Gh. Jacobs.

Cursussen: Iedere woensdag van 9 jan. tot 13 februari van 19.30 tot 21.30 u. (voor beginnelingen).

De 2de, 3de en 5de woensdag van de maand cursus voor gevorderden.

LIMBURG

Esperanto Limburg ☆

Inlichtingen: Justus Lipsiuslaan 26, 3500 Hasselt, ☎ (011) 22.74.23.

MECHELEN

Mechelse Esperantogroep ☆

Inlichtingen: de heer R. Saels, Lange Zandstraat 52, 2580 St.-Kathelijne-Waver, ☎ (015) 31 17 90.

Cursussen: Donderdag van 20 tot 22 u. in „'t Sentroem", Oude Brusselsestraat 28, Mechelen.

LEUVEN

Esperanto 2000 ☆

Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.

Bijeenkomsten: De tweede woensdag van de maand in het Nieuw conservatorium, Koning Albertlaan 52, Leuven.

- 9 januari: Luc Rijnders verklaart een aantal wiskundige problemen.
- 13 februari: Marcel Lavreysen spreekt over „La unuaj libroj por esperantistoj".

Telkens ook „parolata ĵurnalo" door Gh. Jacobs.

Cursussen: Iedere woensdag van 9 jan. tot 13 februari van 19.30 tot 21.30 u. (voor beginnelingen).
De 2de, 3de en 5de woensdag van de maand cursus voor gevorderden.

LIMBURG

Esperanto Limburg ☆
Inlichtingen: Justus Lipsiuslaan 26, 3500 Hasselt, ☎ (011) 22.74.23.

MECHELEN

Mechelse Esperantogroep ☆
Inlichtingen: de heer R. Saels, Lange Zandstraat 52, 2580 St.-Katheliijne-Waver, ☎ (015) 31 17 90.
Cursussen: Donderdag van 20 tot 22 u. in „'t Sentroem", Oude Brusselsestraat 28, Mechelen.

MORTSEL

Esperantogroep Mortsel ☆
Inlichtingen: Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.06 of St.-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.24.
Bijeenkomsten: iedere zondag om 10.30 u. in het Hof van Rieth, Molenlei 68.

NIJMEGEN

Esperanto-Klubo Zamenhof
Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, ☎ (080) 55.15.05.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. op het vermelde adres.

ROTTERDAM

Esperanto-Grupo Merkurio
Inlichtingen: de heer R. Moerbeek, ☎ (010) 36.15.39
Bijeenkomsten: de 1ste en 3de woensdag om 20 u., Rotterdam, Aristotelesstraat 200.

FLE-Afdeling 2
Inlichtingen: Mevr. J. Quispel, Maarland 4, 3075 JV Rotterdam, ☎ (010) 19.82.01.
Bijeenkomsten: iedere donderdag, Brabantsestraat 12. Eventueel telefoneren tussen 20 en 22 u.

SAT-Rondo
Inlichtingen: Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackestraat 12 A, 3035 GJ Rotterdam, ☎ (010) 66.30.73.

ST.-NIKLAAS

Esperantogroep St.-Niklaas ☆
Inlichtingen: de hr. Leo Corijnen, Weynstraat 1, 2700 St.-Niklaas, ☎ (03) 776.33.88 of de hr. Gerard Baeyens, ☎ (03) 772.57.42.

TIENEN

Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.

TILBURG

Esperanto Tilburg
Inlichtingen: de heer H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, ☎ (013) 68.04.73.

TURNHOUT

Inlichtingen: de heer G. Duyck, Harmoniestraat 47, 2300 Turnhout, ☎ (014) 41.22.33.

UTRECHT

Samenwerkingscomité
Inlichtingen: de heer Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, ☎ (030) 61.69.67.

WILRIJK

Esperantogroep Wilrijk ☆
Inlichtingen: de hr. Roger de Schepper, Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, ☎ (03) 827.24.05

WIJLRE

Esperantogroep Marnolando
Inlichtingen: Tienbundersweg 38, 6321 CR Wijlre, ☎ (04450) 1248.
Bijeenkomsten: zaterdags middags.

ZAANSTREEK

Esperanto-Centrum
Inlichtingen: postbus 433, 1500 EK Zaandam, ☎ (075) 16.69.31.

De groepen aangeduid met een ☆ zijn aangesloten bij de Vlaamse Esperantobond. Het lidmaatschap bedraagt er 200 fr. per persoon en geeft recht op een gratis abonnement op *Esperanto-Panorama*. Het lidmaatschapsgeld kan worden betaald aan de groep of rechtstreeks op rek. 402-5510531-55 van de Vlaamse Esperantobond.

IN ONZE BRIEVENBUS

Goede Vrienden,

In «Bladgroen», het ledenblad van Agalev (Vlaamse Groenen) is in het oktobernummer van 1984 een Esperanto-vriendelijk artikel verschenen. Hierin werd zelfs zo'n beetje geïnsinueerd, dat de Europese Groene Verkozenen er aan denken (bij wijze van voorbeeld!) om onder elkaar Esperanto te gaan spreken. Niets is echter minder waar.

Als lid van Agalev — eigenlijk één van de medestichters — als lid ook van de Europese Groene Esperantisten (EVA), heb ik in de lente van dit jaar op het Europees Kongres van de Groenen in Luik, een voorstel gelanceerd. Niet om de Groene Europese Parlementairen bestendig Esperanto te doen spreken onder elkaar, o nee, enkel maar om bij eventuele geschillen in een adviesraad — dus niet eens beslissend — Esperanto als voertaal te gebruiken. Daar is nooit enige reaktie op gekomen.

Straffer nog, ook al van in april 1984 probeerde ik herhaaldelijk om dit voorstel ter bespreking op de Agalev-Stuurgroep te krijgen, maar zelfs dat gaat niet. Men wil er bij de Vlaamse Groenen gewoon geen Nederlands en zeker geen Esperanto-woord over vuil maken. Enige zinnige reden wordt niet opgegeven.

Toch, desalniettemin, bestaat er van dat zelfde Agalev een persmotie waarin verklaard wordt "dat het taalprobleem een van de grootste kommunikatiebarrières vormt, dat enkel maar kan opgelost worden en afgebouwd door het gebruik van Esperanto." — "Agalev", nog altijd volgens die persmotie, "zal dan ook elk initiatief steunen dat hiertoe kan bijdragen." Einde motie.

Wat valt er nog anders te zeggen als dat, in deze, het verschil tussen woord en daad zich verhoudt als bladgroen tot kopergroen. Spijtig is dat wel, maar droevig genoeg is het ook waar!

Jef Foubert, Antwerpen

ik ♥ esperanto

Waarom ook niet op uw auto? De „ik ♥ esperanto"-sticker meet 30×8 cm en is verkrijgbaar in 2 versies: voor binnen in de auto tegen het glas – voor buiten, op glas of koetswerk. Prijs 100 fr. + 22 fr verzendingskosten bij de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen.

Esperanto en Vjetnamio ...
Bonvenigos ĉiun E-materialon por sia oficiala E-kurso en universitato: D-ro Le Phuong Nam, Nhà 4-T-2, Phòng só 25 C, Dai Hoc Cantho, Haugiang (Khu I, Cairan), Vjetnamio.
en ...

Esperanto in Rwanda
Wie steekt een beginnende Esperantogroep in Rwanda een handje toe? Wij zoeken leerboeken, oefenboeken, leesboeken, woordenboeken (oud of nieuw, Nederlands of Frans): Toon en Annie Afschrift, Brandemansstraat 93, 9270 Laarne.

- - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Wie wil meehelpen maar geen boeken bij de hand heeft, kan ook een schenking doen aan de Vlaamse Esperantobond (rek. 402-5510531-55) met vermelding "Rwanda" of "Vjetnam". Wij kopen dan zelf boeken en zenden ze door.

Korespondpeto el Argentino
Mi estas nova esperantistino kaj deziras korespondi kun vi. Ĉu ankaŭ vi deziras? Mia adreso estas: Erica Betsabe Cardinale, Vuelta de Obligado 2937, Pergamino, BsAs, Argentino.

Tutmonda Esperanto-Asocio de Bibliotekistoj
Antaŭ deko da jaroj fondiĝis Internacia Esperanto-Asocio de Bibliotekistoj; la Esperanta gazetaro lojale raportis tiun faron, sed bedaŭrinde pro tiama manko de laborfortoj la iniciato ne sukcesis. Nun venas nova provo, sub la nomo «Tutmonda Esperanta Bibliotekista Asocio», kun la deziro krei solidan bazon por tiu asocio, antaŭ la centjariĝo de Esperanto. La celoj de la asocio estas: kunligi esperantistojn-bibliotekistojn, diskonigi Esperanton pere de la bibliotekoj en la tuta mondo, kaj per Esperanto helpi la laboron de ĉiaj bibliotekoj.
Ĉiuj interesiĝantoj, ankaŭ la posedantoj de privata Esperanto-kolekto, povas kontakti kun la asocio pere de la adreso de la provizora sekretario. Eblas ankaŭ jam pagi la provizoran jarkotizon (por 1985): 5 £ britaj, 7 $ usonaj, aŭ egalvaloro proksimuma.
Adreso: TEBA, 228 Capworth Street, London E10 7HL, GB.

Senpaga ekologia suplemento de «Heroldo de Esperanto»
Heroldo de Esperanto, la plej ofta kaj populara internacia gazeto en Esperanto (fondita en 1920), anoncas la aperon de nova scienca suplemento. Temas pri "Ekologia Suplemento", kiu entenas jenajn originalajn studojn: *Ekologia edukado,* de Janusz Sulzycki; *Transformiĝo de la vivmedio kaj la birdoj,* de d-ro Bela Mészaros; *Nutrado kiel branĉo de ekologio,* de prof. Sint'iro Kawamura; *La morto de arbaroj,* de Roland Schnell.
Se vi deziras senpage ricevi tiun ĉi numeron, por via propra intereso aŭ por propagandaj celoj, petu ĝin per simpla

poŝtkarto al: Heroldo de Esperanto, calle J. Ramón Jiménez 28, 6°A, E-28036 Madrid, Hispanio.

Semajnfino da spektakloj en Esperanto

Muzikistoj kaj aktoroj el pluraj landoj kolektiĝis en Parizo fine de novembro, por partopreni la Duan Jaran Festivalon de Kanto kaj Teatro en Esperanto. La programo ampleksis du muzikajn kaj du teatrajn spektaklojn kaj unu satiran kabaredon kreitan de la trupo «La ruza kruĉo».

La unua muzika koncerto pleniĝis ĉefe per kontribuoj de la konataj kantistoj Suzanne (Italio) kaj Ĵak le Puil (Francio). La dua koncerto impresis kontraste, pro la apudmeto de klasika piana recitalo de François Chevrier (Francio) kun vigla prezento de la skandinava rok-grupo «Amplifiki». Ĉi tiu grupo, konsistanta el tri svedoj (Bertil Wennergren, Mike Englund kaj Martin Wiese) kaj unu dano (Kim Henriksen), verkas siajn proprajn tekstojn — rekte en la internacia lingvo Esperanto, kompreneble.

La «Teatro Esperanta de Parizo» (TESPA) prezentis adaptojn de du teatraĵoj de R. de Obaldia ("Eduardo kaj Agripino" kaj "La forpasinto"). La gasto-trupo de Zagrebo prezentis "Stilaj ekzercoj" de R. Queneau kaj jugoslavan verkon "Sonoriloj" de Smljan Rozman, kies temo estis la danĝero de ekscesa potenco. La festivalo, kiu altiris internacian spektantaron, pruvis ankoraŭfoje, ke la Esperanta kulturo vivas kaj evoluas.

«La Migranto» estas trimonata, riĉe ilustrita Esperanto-revuo pri turismo, vojaĝoj, feriado, naturo, ekologio, naturprotektado kaj kulturaj aferoj. Ĝi estas eldonata de TANEF, t.e. Esperanto-Fako de la internacia (ne-esperantista) Naturamika Movado. Ĝi kostas jare (4 numeroj) 7 svisajn frankojn. Petu senpagan provekzempleron de: Liesel Nagel, Roseggerstr. 17, D-7800 Freiburg, FR Germanio.

Ferii en Germanujo

Antaŭ la 70-a Universala Kongreso de Esperanto, de la 27-a de julio ĝis la 2-a de aŭgusto 1985, okazos en Oberkirch (Nigra Arbaro) antaŭkongresa feriosemajno kun interesa turista kaj distra, sed ne tro streĉiga programo. Oberkirch, kiu havas Esperanto-straton, estas ŝtate agnoskita refreŝiga loko, "Urbo de la Vino", en la regiono Ortenau, situanta ĉe la Vinstrato de Badeno, 30 km oriente de la Eŭropa Urbo Strasburgo, enmeze de vitejoj, fruktarboj de ĉiuj specioj kaj arbar-kovritaj altaĵoj de la antaŭmonta zono de la Nigra Arbaro. Petu detalan programon, aliĝilon kaj koloran prospekton pri Oberkirch (kun Esperanto-teksto) de: Esperanto-Grupo Oberkirch, Fuchsmattstrasse 23, D-7602 Oberkirch, FR Germanio.

Geschiedenis van de Londense Esperantogroep

Er zijn ontelbare Esperantogroepen en Esperantogroepjes in de wereld. Weinigen van hen brengen het tot wereldfaam. De Londense Esperantogroep is zeker één van die weinigen. Gedurende drie kwart eeuw verzamelden tientallen secretarissen van de club gegevens en rapporten. Aan de hand hiervan werd dit geschiedenisboek uitgegeven. Het is geïllustreerd met een honderdtal foto's van personaliteiten die hun rol heben gespeeld in de Londense club: Harry Holmes, Ivo Lapenna, Elsa Rapley, John Wells, M.C. Butler, Andreo Cseh, Edmond Privat en vele anderen.

Holmes, Harry: Londono vokas – Historio de la Londona Esperanto-Klubo. Uitg. Londona Esperanto-Klubo, Londen. 132p. Prijs: 286 fr. of 15 *f* (voor leden FEL slechts 229 fr.) plus evtl. verzendingskosten.

Wenst u voortdurend op de hoogte te blijven van de nieuwe Esperantoboeken? Neem dan een gratis abonnement op *Librovermeto*, een maandelijks tijdschriftje met recensies over romans, gedichtenbundels, stripverhalen enz. U krijgt het op eenvoudig verzoek bij de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen.

Middelkoop laat op zich wachten

Ondanks de schriftelijke bevestiging van Uitgeverij Het Spectrum, dat het Prisma-Esperantowoordenboek nog in 1984 zou verschijnen, kregen we zoëven het bericht dat de levering werd uitgesteld tot midden 1985, door vertraging in de zetterij.

Hoewel deze vertraging gebeurt buiten onze wil, bieden we toch onze excuses aan aan de honderden mensen die hun boek reeds bestelden... en betaalden!

Verder vestigen wij er de aandacht op dat de prijs in België wel degelijk 295 fr. is, en niet 195, zoals op één plaats foutief vermeld in een folder die door Het Spectrum België aan de boekhandels werd gezonden.

Poezio de Gezelle en 13 lingvoj

Traduki Gezelle estas specialista laboro. Dudeko da tiaj specialistoj prezentas en tiu ĉi majstroverko la rezultojn de sia arto. Inter la Esperanto-tradukoj, de Hector Vermuyten, troviĝas „Tiu rozo kaj tiu vespero", „Susuro de l' gracila kan'", „La skribisteto" kaj multaj aliaj. Ideala donaco!

Gezelle, Guido: Meertalige bloemlezing. Eld.: MIM, Antverpeno. Prezo 943 fr. aŭ 49,50 *f* (por FEL-membroj nur 395 fr.!) plus sendkostoj.

Taal
De hoofdprijs van het Verbond van Leraren Engels in de Verenigde Staten voor wollig taalgebruik is dit jaar gegaan naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Washington.
Volgens een bericht van de *Lutherische Welt-Information* had het departement in een bericht over mensenrechten in gebieden die door de Verenigde Staten worden overheerst, het duidelijke begrip "moord" vervangen door "wederrechtelijke of willekeurige beroving van het leven".
Een eervolle vermelding kreeg de Minister van Defensie, Weinberger, die de terugtrekking van Amerikaanse mariniers uit Libanon had genoemd: "nieuwe opstelling, vier of vijf kilometer naar het westen toe". 'Lof' kregen de autoriteiten van de verkeersveiligheid, omdat ze het neerstorten van vliegtuigen hadden aangeduid als "ongekontroleerde vluchten op de grond". De frappantste voorbeelden vinden de leraren echter bij de krijgsmacht. Zo is vrede voor het Pentagon "blijvende toestand van voor-vijandigheid". Gevechten zijn "processen van het geweld" en de dood van burgers in een atoomoorlog "annex-schade". De door luchtlandingstroepen uitgevoerde invasie op Grenada was "vertikale inzet voor het ochtendgloren".

(De Morgen, 4 dec. 1984)

Esperanto
In de Gazet van Antwerpen las ik een artikel over een groep vrijwilligers in Spanje die toeristen met taalproblemen bijstaan. Alle lof voor dit initiatief, maar toch maak ik een bedenking, en wel als esperantist. De Esperanto-beweging kent reeds lang zulke dienstverlening via een net van adressen over de hele wereld.
Wie ergens op reis in de problemen geraakt en de taalkommunikatie mist, neemt kontakt op met één van de lokale esperantisten die hem als tolk uit de knoei helpt. De enige voorwaarde is Esperanto spreken, en men heeft op die manier een wereldwijd net van kontaktpunten.

(Gazet van Antwerpen, 16 okt. 1984)

Zonder Arabisch geen toegang
Luchtreizigers, die naar Libië willen, moeten van 1 december af in het bezit zijn van een in het Arabisch gesteld vliegbiljet om het land binnen te mogen. De maatregel geldt ook voor passagiers, die nu al geboekt hebben voor een vlucht na 1 januari.

(Het Laatste Nieuws, 29 nov. 1984)

"Het voordeel u te schrijven"
"Wij hebben het voordeel u te schrijven, dat wij goed geplaatst zijn voor de levering van wapens en munitie, voor de politie van uwe stad. [...] Wij kunnen u alle wapens en munitie ter weidediging (?) leveren van de beste merken die u wenst [...] speciaal munitie voor proefschieten en met kleine hoeveelheid giftgassen."
In dit schitterende Nederlandstalige proza biedt de Brusselse firma Ets André B. Challe — op ééntalig Frans briefpapier — sinds enige tijd haar beste diensten aan in Vlaanderen...

(Gazet van Antwerpen, 1 okt. 1984)

Wie in Vlaanderen steelt moet ook de taal kennen
De dertigjarige Luc Lanthin uit Schaarbeek, die reeds 146 dagen in de gevangenis vertoeft op verdenking van juwelendiefstal, liet gisteren zijn raadsman de verwijzing vragen naar een Franstalige rechtbank. Deze vraag schoot in het verkeerde keelgat bij rechter Dossche, die onomwonden zei, dat de rechtbank zich niet wou laten vangen door zo'n doorzichtige truc. "De rechters kennen hier voldoende de Franse taal en er is een tolk, die u kan bijstaan. De door u gepleegde feiten hebben hier de publieke opinie zwaar geschokt, zodat het dan ook maar logisch is, dat u hier berecht wordt. En daarbij, wie in Vlaanderen komt stelen, moet er ook maar voor zorgen, dat hij de taal van de streek kent..."

(Het Volk, 13 okt. 1984)

Rookgeraamte
De Indiase regering heeft eindelijk een akkoord bereikt over een middel dat ook

aan analfabeten en Engels-onkundigen diets kan maken dat roken schadelijk is. Men gaat namelijk op elk pakje sigaretten of tabak een afschrikkend geraamte plaatsen. Tot dusver werden Indische rokers in het Engels gewaarschuwd dat roken de gezondheid in gevaar brengt. Maar nauwelijks 2 % van de Indiërs is Engelskundig. Er kwam dan een voorstel op tafel om in alle 16 officieel erkende talen van India te waarschuwen voor schadelijkheid. Maar deskundigen berekenden dat een pakje dan dubbel zo groot gemaakt zou moeten worden. Bovendien is een groot deel van de Indiërs ongeletterd. Men hoopt nu dat een eenvoudig geraamte in alle talen sprekend genoeg zal zijn.

(De Morgen, 18 okt. 1984)

Nobelprijs met taalmoeilijkheden...

De Nobelprijswinnaar voor natuurkunde 1984, dr. Simon van der Meer, destijds een bolleboos aan het Haags Gymnasium en briljante student van de Technische Hogeschool in Delft, bekent dat hij na 28 jaar (!) werken in het nucleaire onderzoekscentrum (CERN) in Zwitserland nog steeds geen echte band heeft met Genève en zijn inwoners. "Dat komt vooral door de taal. Ik krijg nooit de echte nuances van het Frans onder de knie en met grapjes ben ik altijd te laat."

Als zelfs een briljant geleerde na zoveel jaar nog moeite heeft met een vreemde taal, wat mogen we dan verwachten van minder bedeelden? Wil Europa zich dynamisch ontplooien, dan zal het (naast de moedertaal) moeten aanvaarden de geniale plantaal Esperanto.

(Algemeen Dagblad, 24 okt. 1984)

Roof de mist in door taalprobleem

Een overval op een Chinees restaurant in Utrecht is gisternacht mislukt door taalproblemen.

Een onbekend gebleven man kwam het restaurant binnen en riep: "Dit is een overval". De Chinese eigenares begreep de man niet en ging ook niet op zijn eisen om geld in. Ook de overige aanwezigen hielden zich van de domme. Na zijn bedreigingen enkele malen te hebben herhaald ging de overvaller in spe tenslotte maar weg.

(De Standaard, 1 dec. 1984)

Engels verwatert...

Het is u vast wel eens opgevallen dat in het radioverkeer, bijvoorbeeld in de luchtvaart of bij de politie, het taalgebruik aan heel aparte voorschriften gebonden is. Als het gaat om internationale contacten, is de voertaal altijd Engels, althans een speciale variant daarvan. In de scheepvaart was dat tot nog toe niet het geval, misschien wel omdat de doorsnee zeeman traditioneel vertrouwt op zijn kennis en ervaring, zijn "zeemanschap".

Maar nu van een steeds groter deel van de zeevarenden, ongveer 90 %, het Engels niet de moedertaal is en velen zelfs amper een woord Engels spreken, wordt de kans op misverstanden en ongelukken te groot en ontstaat behoefte aan een vorm van standaardisatie. Een eerste stap hiertoe werd gezet in het begin van de jaren zeventig, maar al snel bleek dat de *Standard Marine Navigation Vocabulary* in veel practische situaties toch ontoereikend was. Kapitein Fred Weeks vergeleek deze taal eens met een boekje "Spaans op reis"; het is heel handig, maar zodra iemand met een antwoord komt dat afwijkt van wat in het boekje staat, zit je met je handen in het haar. Bij ingewikkelde maneuvers, zoals het binnenloodsen van een supertanker in een haven of in noodgevallen kan een klein misverstand de oorzaak worden van grote ongelukken. Denk maar eens aan het Engelse *ninety-eight degrees,* dat in een moment van onoplettendheid door een Nederlander of een Duitser gemakkelijk als "89" verstaan kan worden. Daarom moeten getallen altijd cijfer voor cijfer worden doorgegeven. *Ninety-eight* wordt dan *zero-nine-eight.*

Taalkundigen van de Universiteit van Cambridge hebben nu, in samenwerking met zeevaartexperts uit Plymouth een vereenvoudigd soort Engels, ontdaan van alle voor de scheepvaart overbodige franje ontwikkeld, genaamd "Seaspeak". Deze standaardtaal wordt gekenmerkt door eenvoudige gebruiksregels, is vrij van dubbelzinnigheden en kent een beperkte, zorgvuldig geselecteerde woordenschat. Die selectie werd gemaakt op basis van een computeranalyse van ongeveer 2000 korte-golfgesprekken uit alle delen van de

wereld. De communicatie is verder opgesplitst in onderdelen, die steeds voorafgegaan worden door een sleutelwoord, zoals "tijd, positie, instructie, waarschuwing, getal" enz. De opdracht om om 14 uur naar boei 6 op te stomen luidt in *seaspeak*: "Instructie: vaar op tijd een-vier-nul-nul Golf Mike Tango naar boei getal zes." Verder zijn er regels wat betreft de woordvolgorde en andere grammaticale regels. Belangrijk is ook het vermijden van betekenis geven door intonatie, omdat dit heel sterk van taal tot taal verschilt.
Men hoopt dat zeevarenden uit allerlei landen snel van de voordelen van *seaspeak* overtuigd zullen raken, waarmee een belangrijke bijdrage zal zijn geleverd aan de veiligheid op zee.

(Natuur en Techniek, 1984/10)

Boekenbons aan de lopende band

Een van de leukste knipsels die we toekregen deze maand, was zeker "Roof de mist in door taalprobleem". Inzendster hiervan is mevr. F. Molenkamp, R.W.A.-straat 68, Joure, Friesland. Zij krijgt dan ook prompt een boekenbon van 200 BF toegestuurd!

Het Russisch is populair...

De Russische taal is reeds lang tot wereldtaal geworden, tot de taal van vriendschap en onderlinge verstandhouding. Miljoenen mensen in de meest verscheiden landen van onze aardbol beheersen haar min of meer perfect.
Het Russisch speelt ook een belangrijke rol aan hogescholen in de Sovjet-Unie bij de opleiding van nationale kaders voor het buitenland. Tegenwoordig studeren zowat 3500 jongeren uit 75 landen van de gehele wereld aan 20 hogescholen, technische en beroepsscholen in de SU. Zij tonen alle een uitgesproken belangstelling voor het Russisch. Ieder jaar worden "Olympiaden voor het Russisch" naar Sovjet-maatstaven gehouden onder de buitenlandse studenten. Het eerste niveau wordt verzorgd in de instituten zelf, het tweede in het kader van de betrokken steden, het derde in de hoofdstad Moskou. Voor het courante leerjaar namen ongeveer buitenlanders, die in Tasjkent studeren, aan die wedstrijden deel. Hiervan verwierven de 15 beste deelnemers het recht mee te dingen in de finales te Moskou.

(Sowjetisches Uzbekistan, 1984-5)

Zuid-Tirolers willen geen Italianen zijn

In Rome is de verontwaardiging groot over het anti-Italiaanse feest, dat onlangs plaatsvond in het Oostenrijkse Innsbruck. Oostenrijk en de Italiaanse Tirolers vierden toen in hun nationale hoofdstad de 175ste verjaardag van hun opstand tegen Napoleon. De folklore zou daarbij de boventoon voeren, vooral dankzij een spectaculair optreden van de *Schützen,* de fraai uitgedoste leden van de Tiroolse 'volksmilitie'. Maar enkele nationalistische groeperingen onder de Tirolers kregen al gauw de overhand, en het geheel ontaardde in een anti-Italiaanse demonstratie. "Vrijheid voor Zuid-Tirol" meldden de spandoeken, en "Los van Rome". Alles werd geregistreerd door de Oostenrijkse staats-tv in een rechtstreekse maratonuitzending. Bovendien was de Oostenrijkse staatspresident Kirschläger bij de feestelijkheden aanwezig, waardoor die anti-Italiaanse uitingen een soort officieel tintje kregen. Dat verklaart de woede van Rome. Het laliaanse ministerie van Buitenlandse Zaken bereidt, naar verluidt, een officieel protest bij de Weense regering voor, en Oostenrijk zal er dus nog meer van horen.
Zuid-Tirol ("Alto Adige" zeggen ze in Italië) is al sinds jaar en dag het grote zorgenkind voor de centrale regering in Rome. Er zijn meer gebieden in Italië waar het streven naar autonomie of zelfs onafhankelijkheid sterk is. Het eiland Sardinië bijvoorbeeld, dat vooral de jongste tijd erg moeilijk doet. Maar het separatisme van Italiaans Zuid-Tirol loopt het meest in de gaten, omdat het een internationale kwestie is: Oostenrijk is er rechtstreeks bij betrokken.
Twee derden van de 360 000 inwoners van Alto Adige zijn Tirolers en spreken Duits. Dertig procent is Italiaans en drie procent spreekt Ladino. Recente peilingen wijzen uit dat het aantal Italianen geleidelijk aan vermindert en de Tiroolse invloed sterker wordt. De Italianen zijn daar als het ware overgeplaatst door de fascistische dictator Mussolini, die het hele gebied volledig wilde veritaliaansen.

(Gazet van Antwerpen, 6 okt. 1984)